
Uitvoeringsrichtlijn Lelie

Het bestuur van de Stichting Bloembollenkeuringsdienst (BKD), gelet op richtlijn 98/56/EG, artikel 9 van het Landbouwkwaliteitsbesluit 2007 en de toelichting behorende bij de Landbouwkwaliteitsregeling 2007, heeft in haar vergadering van 22 april 2008 vastgesteld de navolgende Uitvoeringsrichtlijn:

Uitvoeringsrichtlijn Lelie

A. ALGEMENE VOORSCHRIFTEN

Artikel 1

Onder lelies worden hier verstaan de bollen en andere voor vermeerdering of bloemproductie bestemde plantendelen van de tot het gewas lelie (*Lilium L.*) behorende rassen.

Artikel 2

Lelies dienen te worden geteeld uit lelies die zijn goedgekeurd naar aanleiding van een veldkeuring in de klasse ALG, of indien afkomstig van het eigen bedrijf, in de klasse ST, danwel op een andere wijze door de BKD daartoe toestemming is verleend.

Onverminderd het in het eerste lid bepaalde mogen schubbollen slechts voor vermeerdering worden gebruikt indien ze zijn goedgekeurd in de klasse S, SE, EE of E.

Artikel 3

1. Lelies kunnen slechts worden verhandeld of bedrijfsmatig worden vervoerd indien deze:
  - a. naar aanleiding van de laatste keuring zijn goedgekeurd;
  - b. worden aangeboden in overeenstemming met het bepaalde in artikel 4;
  - c. ten bewijze van het onder b. bepaalde worden vergezeld van een deugdelijk ingevulde aanvoer/leveringsnota.
2. Onverminderd het eerste lid mogen slechts lelies als plantgoed worden verhandeld of bedrijfsmatig vervoerd indien zij in droge toestand voldoen aan de vereisten voor klasse ALG.
3. Het bepaalde in dit artikel is niet van toepassing op het bedrijfsmatig vervoer van lelies, waarvoor de BKD op grond van artikel 11 sub d Landbouwkwaliteitsbesluit 2007 een vervoerbewijs heeft afgegeven, naar de op dat document vermelde bestemming.

Artikel 4

Lelies kunnen slechts worden aangeboden in:

- ♦ Klasse ALG, indien het voldoet aan de vereisten voor klasse ALG.
- ♦ Klasse ST, indien het voldoet aan de vereisten voor klasse ALG of ST.

Artikel 5

Bij de keuringen, bedoeld in de artikelen 2 en 3, hanteert de BKD de voorschriften die onder punt B. zijn opgenomen.

B. KEURINGSVOORSCHRIFTEN

1. Veldkeuring: keuring van het te velde of onder glas staande gewas

Vereisten voor goedkeuring naar aanleiding van de veldkeuring (Normen na opzuiveren):

Vereisten	Klasse Algemeen	Klasse Standaard
1. VIRUSZIEKTEN		
a. Komkommermozaïekvirus (CMV)	max. 0,5%	max. 2%
b. Arabismozaïekvirus (ArMV)	max. 1%	max. 3%
c. Leliemozaïekvirus (LMOV)	max. 0,5%	max. 2%
Uitgangsperscentage voor alle groepen uitgezonderd:		
L. Longiflorum en L. L.A.-hybriden	max. 5%	-
d. Lelievirus X (LVX)	max. 0,5%	max. 2%
e. Tabaksratelvirus (TRV)	max. 1%	max. 3%
Totaal der onder a t/m e bedoelde afwijkingen	max. 1,5%	max. 4%
2. BACTERIEZIEKTEN		
f. Woekerziekte (<i>Rhodococcus fascians</i>)	0%, bij aantasting herkeuring in droge toestand. PG ¹ + SB ² behandelen volgens voorschrift BKD.	0%, bij aantasting herkeuring in droge toestand. PG ¹ behandelen volgens voorschrift BKD.
3. DIERLIJKE AANTASTINGEN		
g. Bladaaltjes (<i>Aphelenchoides fragariae</i> , <i>Aphelenchoides ritzemabosi</i>)	max. 0,01%, bij meer dan 0% PG ¹ + SB ² w.w.b. onder controle BKD. Bij meer dan 0,01% LB ³ w.w.b. onder controle BKD.	max. 0,01%, bij meer dan 0% PG ¹ w.w.b. onder controle BKD. Bij meer dan 0,01% LB ³ w.w.b. onder controle BKD.
4. DIVERSEN		
h. Knolcyperus (<i>Cyperus esculentus</i>)	0%	0%
i. Razonzuiverheid: ♦ dwalingen	max. 0,5%	max. 1%
j. Niet te beoordelen	max. 20%	

¹ PG = plantgoed.

² SB = schubollen.

³ LB = leverbaar.

2. Normen bij aflevering/eigen gebruik

2.1. Plantgoed

2.1.a. Schubbollen/schubben

Vereisten	Klasse S	Klasse SE	Klasse EE
♦ Monsterkeuring	uit luisvrije kas		
♦ Klassering n.a.v. de veldkeuring	Klasse Algemeen	Klasse Algemeen	Klasse Algemeen
1. VIRUSZIEKTEN			
a. Arabismozaïekvirus (ArMV)	0%	0%	max. 0,2%
b. Leliemozaïekvirus (LMoV) ⁴	0%	0%	max. 0,5%
c. Lelievirus X (LVX) ^{4 5}	0%	0%	max. 0,5%
d. Symptoomloos lelievirus (LSV) ⁴	max. 1%	max. 1%	max. 5%

2.1.a. Schubbollen/schubben

	Klasse E
♦ <i>Monsterkeuring</i>	
♦ <i>Klassering n.a.v. de veldkeuring</i>	Klasse Algemeen
1. VIRUSZIEKTEN	
a. Arabismozaïekvirus (ArMV)	max. 0,2%
b. Leliemozaïekvirus (LMoV) ⁴	max. 1%
c. Lelievirus X (LVX) ^{4 5}	max. 1%
d. Symptoomloos lelievirus (LSV) ⁵	max. 10%
Vereisten	Klasse S, SE, EE, E Schubbollen
2. SCHIMMELZIEKTEN	
e. Bol- en schubrot/randziek (<i>Fusarium oxysporum</i> , <i>Cylindrocarpon destructans</i> , <i>Nectria radialis</i>)	max. 1%
f. Kwade grond (<i>Rhizoctonia tuliparum</i>)	0%, bij meer dan 0% ontsmetten vol- gens geldend voorschrift en onder toezicht BKD.
g. Zwartbenigheid (<i>Sclerotium wakkeri</i>)	max. 1%
h. Beschimmelde bollen (<i>Penicillium spp.</i>)	max. 1%
i. Botrytisrot (<i>Botrytis cinerea</i>)	max. 1%
j. Collectotrichumrot (<i>Collectotrichum lilii</i>)	max. 1%

⁴ Norm bij Elisa-onderzoek.

⁵ Norm geldt voor Star Gazer en luisvrije kas.

k.	Wortelrot (<i>Pythium spp.</i>)	max. 1%
l.	Zacht bolrot (<i>Rhizopus spp.</i>)	max. 1%
Totaal der onder e t/m l bedoelde afwijkingen		max. 1,5%
3. BACTERIEZIEKTEN		
m.	Woekerziekte (<i>Rhodococcus fascians</i>)	0%, bij meer dan 0% w.w.b.
4. DIERLIJKE AANTASTINGEN		
n.	Bollenmijt (<i>Rhizoglyphus spp.</i>)	max. 1%
o.	Tripsen (<i>Lio trips vaneecke</i>)	0%
p.	Wortelrot (Wortellesie aaltje, <i>Pratylenchus penetrans, Rotylenchus robustus</i>)	max. 1%
5. DIVERSEN		
q.	Knolcyperus (<i>Cyperus esculentus</i>)	0%
r.	Raszuiverheid: ♦ dwalingen	max. 0,5%
s.	Beschadiging (zwaar)	max. 1%
Totaal der onder m t/s s bedoelde afwijkingen		max. 2%
t.	Tarra ⁶	max. 2%
u.	Beworteling	goed
v.	Doorwas/ uitgetrokken spruit	max. 1%

2.1.b. Overig plantgoed

Vereisten	Klasse S	Klasse SE	Klasse EE
♦ <i>Monsterkeuring</i>	<i>uit luisvrije kas</i>		
♦ <i>Klassering n.a.v. de veldkeuring</i>	<i>Klasse Algemeen</i>	<i>Klasse Algemeen</i>	<i>Klasse Algemeen</i>
1. VIRUSZIEKTEN			
a. Arabismozaïekvirus (ArMV)	0%	0%	max. 0,2%
b. Leliemozaïekvirus (LMoV) ⁴	0%	0%	max. 0,5%
c. Lelievirus X (LVX) ^{4 5}	0%	0%	max. 0,5%
d. Symptoomloos lelievirus (LSV) ⁴	max. 1%	max. 1%	max. 5%

⁴ Norm bij ELISA-onderzoek.

⁵ Norm geldt voor Star Gazer en luisvrije kas.

⁶ Tenzij anders overeengekomen.

Vereisten	Klasse E	Klasse Algemeen	Klasse Standaard
♦ <i>Monsterkeuring</i>			
♦ <i>Klassering n.a.v. de veldkeuring</i>	<i>Klasse Algemeen</i>	<i>Klasse Algemeen</i>	<i>Klasse Algemeen of Standaard</i>
1. VIRUSZIEKTEN			
a. Arabismozaïekvirus (ArMV)	max. 0,2%	max. 0,2%	max. 1%
b. Leliemozaïekvirus (LMoV) ⁴	max. 1%	max. 0,5%	- ⁷
c. Lelievirus X (LVX) ^{4 5}	max. 1%	-	-
d. Symptoomloos lelievirus (LSV) ⁴	max. 10%	-	-

⁴ Norm bij ELISA-onderzoek.

⁵ Norm geldt voor Star Gazer en luisvrije kas.

⁶ Tenzij anders overeengekomen.

⁷ Voor Aziaten die tijdens de veldkeuring wegens TBV in klasse ST zijn geklasseerd, geldt als de partij weer wordt opgeplant een verplichte Elisa-toetsing. Voor Aziaten geldt voor door de BKD aan te wijzen cultivars ongeacht de klassering een verplichte Elisa-toetsing vóór opplant. Toegestaan is maximaal 5% TBV.

Vereisten	Klasse S, SE, EE	Klasse Standaard E en Algemeen
2. SCHIMMELZIEKTEN		
e. Bol- en schubrot/randziek (<i>Fusarium oxysporum</i> , <i>Cylindrocarpon destructans</i> , <i>Nectria radicicola</i>)	max. 1%	-
f. Kwade grond (<i>Rhizoctonia tuliparum</i>)	0%, bij meer dan 0% ontsmetten volgens geldend voorschrift en onder toezicht BKD	-
g. Zwartbenigheid (<i>Sclerotium wakkeri</i>)	max. 1%	-
h. Beschimmelde bollen (<i>Penicillium spp.</i>)	max. 1%	-
i. Botrytisrot (<i>Botrytis cinerea</i>)	max. 1%	-
j. Collectotrichumrot (<i>Collectotrichum lilii</i>)	max. 1%	-
k. Wortelrot (<i>Pythium spp.</i>)	max. 1%	-
l. Zacht Bolrot (<i>Rhizopus spp.</i>)	max. 1%	-
Totaal der onder e t/m l bedoelde afwijkingen	max. 1,5%	-
3. BACTERIEZIEKTEN		
m. Woekerziekte (<i>Rhodococcus fascians</i>)	0%, bij meer dan 0% behandeling volgens voorschrift BKD	0%, bij meer dan 0% behandeling volgens voorschrift BKD
4. DIERLIJKE AANTASTINGEN		
n. Bollenmijt (<i>Rhizoglyphus spp.</i>)	max. 1%	-
o. Tripsen (<i>Liotrips vaneeckeii</i>)	0%	0% Eventueel na behandeling
p. Wortelrot (Wortellesie aaltje, <i>Pratylenchus penetrans</i> , <i>Rotylenchus robustus</i>)	max. 1%	-
5. DIVERSEN		
q. Knolcyperus (<i>Cyperus esculentus</i>)	0%	0%
r. Raszuiverheid: ♦ dwalingen	max. 0,5%	-
s. Beschadiging (zwaar)	max. 1%	-
Totaal der onder m t/m s bedoelde afwijkingen	max. 2%	-

t.	Beworteling	Goed	-
u.	Doorwas/uitgetrokken spruit	-	-

2.2. Leverbaar

In geval van aflevering in de klasse S, SE, EE, E geldt de normstelling voor schubbollen (zie 2.1.a.).

Vereisten <i>Klassering n.a.v. de veldkeuring</i>	Klasse Algemeen <i>Klasse Algemeen</i>	Klasse Standaard <i>Klasse Algemeen of Standaard</i>
1. VIRUSZIEKTEN		
a. Arabismozaïekvirus (ArMV)	max. 0,2%	max. 2%
b. Leliemozaïekvirus (LMOV)	max. 0,5%	max. 1%
2. SCHIMMELZIEKTEN		
c. Bol- en schubrot/randziek (<i>Fusarium oxysporum</i> , <i>Cylindrocarpon destructans</i> , <i>Nectria radicicola</i>)	max. 1%	max. 2%
d. Kroonrot (<i>Sclerotium rolfsii</i>)	0%	0%
e. Kwade grond (<i>Rhizoctonia tuliparum</i>)	0%, bij meer dan 0% ont- smetten volgens geldend voorschrift en onder toezicht BKD	0%
f. Zwartbenigheid (<i>Sclerotium wakkeri</i>)	max. 1%	max. 1%
g. Beschimmelde bollen (<i>Penicillium spp.</i>)	max. 1%	max. 2%
h. Botrytisrot (<i>Botrytis cinerea</i>)	max. 1%	max. 2%
i. Collectotrichumrot (<i>Collectotrichum lilii</i>)	max. 1%	max. 2%
j. Wortelrot (<i>Pythium spp.</i>)	max. 1%	max. 2%
k. Zacht bolrot (<i>Rhizopus spp.</i>)	max. 1%	max. 2%
Totaal der onder d t/m k bedoelde afwijkingen	max. 1,5%	max. 3%
3. BACTERIEZIEKTEN		
m. Woekerziekte (<i>Rhodococcus fascians</i>)	max. 1%	max. 2%
4. DIERLIJKE AANTASTINGEN		
n. Bollenmijt (<i>Rhizoglyphus spp.</i>)	max. 1%	max. 2%
o. Tripsen (<i>Liotrips vaneeckeii</i>)	0%	0%
p. Wortelrot (Wortellesie aaltje, <i>Pratylenchus penetrans</i> , <i>Rotylenchus robustus</i>)	max. 1%	max. 2%

5. DIVERSEN

q.	Knolcyperus (<i>Cyperus esculentus</i>)	0%	0%
r.	Raszuiverheid: ♦ dwalingen	max. 0,5%	max. 1%
s.	Beschadiging (zwaar)	max. 1%	max. 2%
Totaal der onder m t/m s bedoelde afwijkingen		max. 2%	max. 5%
t.	Tarra ⁸	max. 2%	max. 2%
u.	Beworteling	Goed	Normaal
v.	Doorwas/uitgetrokken spruit	max. 1%	max. 1%

---

⁸ Tenzij anders overeengekomen.